

Eindbeoordeling Vakjury

ALGEMEEN

De winnaars van de vakjuryprizen van de AMAI 2022 zijn gekozen door de volgende juryleden: **Lieke Marsman** (Dichter des Vaderlands 2021-2023), **Merel Morre** (dichter en tekstschrijver), **Tanja Helderma** (dichter en logopedist), **Meliza de Vries** (winnares beste gedicht AMAI 2021), **Francis Broekhuijsen** (programmamaker en presentator bij *Sublime*) en **Yke Schotanus** (dichter, schrijfdocent en medewerker van het tijdschrift *Schrijven*). Uit ruim 1.900 inzendingen kozen zij het beste gedicht en de beste quote van Instagram van 2021.

Tussen 15 december 2021 en 15 januari 2022 konden gedichten en quotes worden ingezonden via www.amaiaward.nl. Alle inzendingen zijn in eerste instantie tegen het reglementaire licht gehouden. Gedichten of quotes die niet in 2021 zijn geplaatst vielen af, net als Engelstalig werk en gedichten of quotes die überhaupt niet op Instagram waren geplaatst.

Vervolgens heeft de jury alle goedgekeurde inzendingen ontvangen. Elk jurylid koos daaruit 25 gedichten en 15 quotes om voor te dragen voor de prijs. Hieruit is een longlist ontstaan van 50 gedichten en 25 quotes. Deze longlist is gepubliceerd op www.amaiaward.nl en van 28 januari 2022 tot en met 28 februari 2022 kon het publiek hierop stemmen voor de publieksprijzen.

De longlist vormde tevens het uitgangspunt voor de definitieve keuze van de jury. Alle juryleden konden vanuit hun eigen perspectief en expertise hun drie favoriete gedichten en quotes aangeven. Zo is voor de jury een shortlist ontstaan. Deze shortlist is besproken tijdens een juryoverleg op 4 maart 2022 om te komen tot een tweetal winnaars, namelijk het beste gedicht op Instagram van 2021 en de beste quote op Instagram van 2021. De keuze wordt nader toegelicht in het volgende juryrapport.

Namens Stichting AMAI,

Wichard de Krijger
Remco Langelier
Ronald Wijnia

JURYRAPPORT

Een gedicht of quote op Instagram is nooit alleen een tekst. Ook het beeld is belangrijk. Daarom heeft de jury bij de beoordeling van de inzendingen niet alleen naar de tekst gekeken, maar ook naar de post als geheel. De relatie tussen vorm en inhoud is essentieel voor poëzie in het algemeen en dit geldt misschien nog wel sterker bij Instagrampoëzie. De keuzes in lettertype, achtergrondkleur, illustraties, foto's, de plaatsing van woord en beeld, het gebruik van meerdere pagina's binnen één post en veel meer zaken hebben veel moois opgeleverd. Ook de winnaars hebben met soortgelijke elementen hun teksten versterkt.

We zullen eerst de winnende quote bekendmaken. De AMAI Award 2022 voor beste quote gaat naar [@therapoëzie](#) en luidt:

ik denk
dus ik ben
niet hier

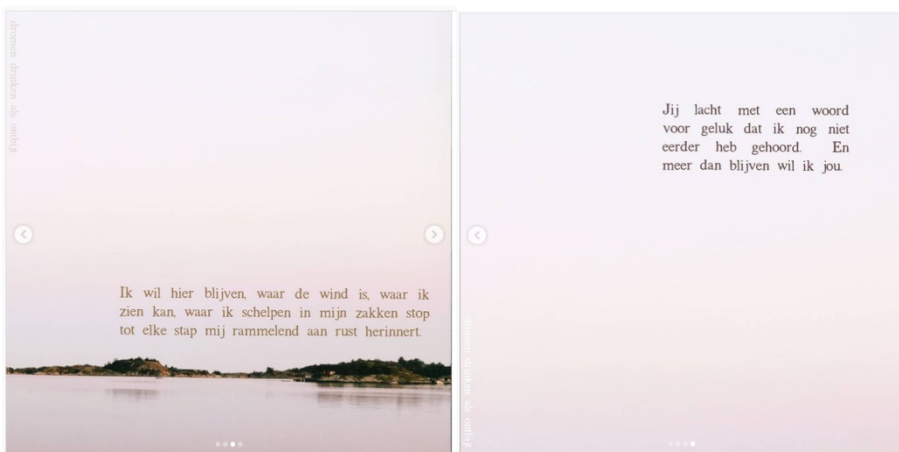
[@therapoëzie](#)

Een quote of aforisme, een éénregelig gedicht, is in één oogopslag te vatten. Een goede quote zet de lezer even stil om na te denken. En dat is nu net waarmee deze quote je een beetje op het verkeerde been zet. Want juist door te denken, ben je niet hier en door deze tekst ga je automatisch beredeneren waar je dan wel bent nu je aan het denken bent. Je komt er als lezer niet helemaal uit. De quote begint met het aanhalen van Descartes' beroemde uitspraak: 'Ik denk dus ik ben', één de pijlers onder de Westerse filosofie. De toevoeging 'niet hier' zorgt echter voor enige schuring. Descartes wordt bevraagd op een manier die helemaal past in ons mindfulnesstijdperk. Is dat denken van ons wel zo wezenlijk?

Aan de uitverkiezing van deze quote ging een flink gesprek vooraf. Er waren meerdere sterke kandidaten, waardoor de voorkeur van de juryleden nogal uiteenliep. Op de shortlist stonden uiteindelijk nog vijf kandidaten, te weten: [@bureaucornelisse](#), [@manonvanderknaap.gedichten](#), [@poetistisch](#), [@lizesliefs](#) en [@therapoëzie](#). Dus was de vraag welke quote door diepgang, originaliteit, boodschap of beeldgebruik net boven de andere uitstak. Anders dan vorig jaar waren er minder quotes waarin het beeld een verdiepende rol speelde. Uiteindelijk gaf diepgang de doorslag, al moet gezegd dat het beeld bij deze quote ook meespeelt.

De kracht van het beeld is de vormgeving als mini-haiku, met regels van 3, 5 en 3 lettergrepen. Dit onderstreept de uitnodiging tot contemplatie en benadrukt de bondigheid (5-7-5? Dat kan korter!). De vorm onderstreept de inhoud. In de eerste twee regels 'ik denk / dus ik ben' wordt de quote steeds meer aanwezig, in de laatste kortere regel begint het verdwijnen. Daarnaast maakt het feit dat de quote handgeschreven is, gecombineerd met het beeld van de pen naast de quote, de boodschap persoonlijker en daardoor nog sterker. Dit alles overziend kwam de jury uiteindelijk tot de conclusie dat Saskia van Laere, de vrouw achter [@therapoëzie](#), de terechte winnaar is van deze competitie. **Saskia: van harte gefeliciteerd!**

Dan is het nu tijd om het winnende gedicht bekend te maken. Doordat meerdere juryleden dit gedicht hoog op hun shortlist hadden geplaatst, en het bij alle juryleden op de longlist stond, was het vrij snel duidelijk dat dit de winnaar moest zijn. Desalniettemin waren er belangrijke uitdagers: de taal en de metaforen van **@vervlogen** op uitdagende wijze gecombineerd met beeldende kunst maakten diepe indruk, evenals **@bloemveertje** die haar eigen sprookjesachtige taalwereld versterkt met aquarellen. Ook de beklemming van **@edith_de_gilde** en de intrigerend verwoorde binnenwereld van **@onderwoorden** gooiden hoge ogen. **Er kan echter maar één gedicht de winnaar zijn en dat is 'Ik adem de zee in' van @dromendrinkenalsontbijt.**

*Ik adem de zee in en alles in mij drijft naar de oppervlakte.
Dat ik van je hou, natuurlijk. Maar ook hoe moe ik ben.
Dat ik altijd heimwee heb naar dit gevoel van ruimte,
naar longen vol met thuis.*

*Ik probeer echt heel hard om niet bang te zijn;
bijna alles wat ik eigenlijk niet durfde, heb ik toch gedaan.
Maar: mensen en hun blikken en hoe diep een klif kan zijn.*

*Ik wil hier blijven, waar de wind is, waar ik zien kan,
waar ik schelpen in mijn zakken stop tot elke stap
mij rammelend aan rust herinnert.*

*Jij lacht met een woord voor geluk dat ik nog niet eerder heb gehoord.
En meer dan blijven wil ik jou.*

@dromendrinkenalsontbijt

In elke strofe van dit gedicht worden bijzondere metaforen gekoppeld aan heel gewone, toegankelijke taal, zodat het gedicht tot de verbeelding spreekt, zonder dat het plat wordt. Daarnaast valt het gedicht op doordat het optimaal gebruik maakt van de mogelijkheden van het genre 'Instagedicht'. Of laten we zeggen: het 'medium' Instagedicht, want alleen al de longlist laat zien, dat het 'Instagedicht' hard op weg is net zo divers te worden als poëzie op papier.

In de eerste plaats is 'Ik adem de zee' verdeeld over meerdere pagina's. En dan niet omdat het absoluut niet op één pagina zou passen, maar, zo lijkt het, om de lezer te vertragen. Het inzetten van zo'n *multi-pager* die tot *swipen* dwingt, en moeite vraagt van de lezer, getuigt van lef. @dromendrinkenalsontbijt draait er haar hand niet voor om. Ze doet het vaker en heeft er dan geen probleem mee om bijvoorbeeld op een derde pagina slechts één regel neer te zetten, ook al komt er nog een vierde met drie.

Het effect is dat elke pagina, elke strofe, een Instagedicht op zichzelf wordt. Dat wordt in dit geval nog versterkt doordat iedere strofe als een afgesloten blok proza op de pagina staat. Dat het niettemin poëzie is, blijkt meteen al bij de eerste regels: *'Ik adem de zee in en alles in mij drijft naar de oppervlakte.'* Intussen vormen die vier losse pagina's wel degelijk één geheel. We zien dat al aan het beeld. De eerste pagina toont een Scandinavisch ogende kustlijn met een dorpje, de tweede pagina zoomt in op een detail uit de achtergrond, de derde zoomt nog verder in, en op de laatste is alleen nog lucht te zien. Er is geen herkenbaar beeld meer, alleen nog het kleurenpalet uit de afbeeldingen ervoor.

De tekst maakt een vergelijkbare beweging. De ik-figuur lijkt zich aan zee te bevinden, op een plaats waar diegene naar terugverlangd heeft, maar die tegelijkertijd nieuw verlangen aanwakkert. Een dubbel verlangen. Enerzijds naar de plek (het uitzicht, het thuis, het zand, de schelpen), anderzijds naar een jij-figuur. Wie die jij-figuur precies is, wordt niet duidelijk, een al dan niet verloren geliefde, een ouder, wie weet zelfs goddelijk wezen, maar wel wordt duidelijk dat het verlangen naar die ander het sterkst is. Op de pagina waar dat duidelijk wordt, is het landschap van de pagina verdwenen. Daar zijn alleen nog de ik en de jij aanwezig. Dat de tekststrofen ook al op de eerdere pagina's betrekkelijk klein in het luchtruim stonden, past hierbij. Het benadrukt vanaf de eerste pagina het belang van de ruimtebeleving en legt ongemerkt de aandacht op de lucht.

Het is voor dichters een grote uitdaging iemand de liefde te betuigen zonder in clichés te vervallen. Christianne Scholtens is dat gelukt. Ze heeft nieuwe vormen en nieuwe woorden gevonden, die bijzonder goed op elkaar inwerken. Daarom wint zij de AMAI Award voor het beste gedicht van Instagram in 2021.

Christianne Scholtens van @dromendrinkenalsontbijt: van harte gefeliciteerd!

Beide winnaars, @therapoëzie en @dromendrinkenalsontbijt, ontvangen een AMAI Award en een speciaal prijzenpakket van hoofdsponsor Uitgeverij Palmslag.

Alle winnaars van de AMAI 2022, zowel van de vakjuryprijzen als de publieksprijzen, zijn te bekijken op www.amaiaward.nl.